

DOSSIER DE L'ALUMNE/A

INVACAT 2.0: Les espècies exòtiques invasores en els ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat

Tipus d'activitat: TALLER A L'AULA

Temàtica: Medi ambient i sostenibilitat

Adreçat a: Cicle Superior d'Educació Primària

Projecte: "INVACAT 2.0. Les espècies exòtiques invasores en els ecosistemes naturals de Catalunya: sensibilització ambiental i campanyes d'erradicació"

Organitza:

Amb el suport de:

Des de temps antics, les diferents civilitzacions hem modificat els indrets on ens hem instal·lat. Hem talat boscos, construït ciutats i infraestructures, conreat terrenys fèrtils, caçat i domesticat els animals, etc. També hem transportat d'un lloc a l'altre del planeta moltes espècies de plantes i animals, sovint de forma conscient i, de vegades, sense saber-ho. L'arribada a un territori de certes espècies de fora pot tenir conseqüències greus per a la conservació dels ecosistemes naturals, però també per a l'economia i la salut humanes: són les **espècies exòtiques invasores**.

1. Relaciona amb fletxes cada paraula amb la definició corresponent:

Espècie **AUTÒCTONA**

Espècie exòtica que colonitza nous territoris ràpidament i causa greus problemes ecològics, econòmics i/o sanitaris.

Espècie **EXÒTICA**

Espècie que s'ha originat en un territori o hi ha arribat de forma natural, sense cap intervenció humana.

Espècie **EXÒTICA INVASORA**

Espècie que no és pròpia d'un territori i que ha estat introduïda intencionada o accidentalment per l'home.

2. Relaciona amb fletxes. Com han arribat les següents espècies invasores als ecosistemes naturals?

Canya americana

Escapament accidental d'un centre de cria d'animals tropicals per aquaris.

Tortuga de timpà roig

Alliberament al medi natural per part dels seus propietaris (animal de companyia).

Silur

Importada pel seu ús en jardineria, originària de Sud-Àfrica.

Cranc senyal

Plantada voluntàriament per fixar ribes i talussos dels rius i rieres. Utilitzada en suports d'horta, com ara per tutelar les tomaqueres.

Visó americà

Alliberat per repoblar rius i rieres per part d'empreses d'aqüicultura i pescadors esportius, per contrarestar la regressió del cranc ibèric autòcton.

Cargol poma

Alliberaments i escapaments accidentals des de granges pelleteres.

Ungla de gat

Introducció intencionada per fomentar la pesca esportiva en llacs i embassaments.

3. Digues si les següents afirmacions sobre les espècies exòtiques invasores són verdaderes (V) o falses (F):

La canya americana envaeix les ribes de rius i rieres, i disminueix la biodiversitat del bosc de ribera.

Si tinc una mascota exòtica (iguana, tortuga de timpà roig,...) i no me'n puc fer càrrec, l'haig d'alliberar a un ecosistema natural perquè visqui lliure.

El silur és un peix que es menja els peixos invasors i els autòctons i, per tant, val la pena preservar les seves poblacions perquè incrementa la biodiversitat dels llacs i embassaments.

El musclo zebra fa poblacions molt denses que embussen els canals d'aigua, els tubs i desaigües d'embassaments, i la seva retirada suposa un cost econòmic molt elevat per la societat.

El cranc de riu autòcton antigament es trobava arreu de Catalunya, però actualment només el trobem a les capçaleres d'alguns rius, on encara no hi ha arribat el cranc roig americà.

El cranc de riu autòcton, el cranc roig americà i el cranc senyal poden compartir hàbitat i conviuen prou bé, sense que els crancs invasors desplacin els crancs autòctons.

El cargol poma es menja les plantes d'arròs i provoca pèrdues econòmiques de milions d'euros en el sector del cultiu de l'arròs del Delta de l'Ebre.

El mosquit tigre pot transmetre malalties tropicals que abans no existien a Catalunya, i suposa una amenaça per a la salut humana.

El cranc blau americà és un ingredient exquisit per fer un arròs de marisc, però depreda els cultius de cloïsses i musclos, i amb les pinces talla i fa malbé les xarxes dels pescadors.

Les espècies exòtiques invasores són una amenaça greu per a la conservació dels ecosistemes naturals, però també per a l'economia i la salut humanes.

4. Omple les fitxes següents amb un exemple d'una espècie autòctona i un exemple d'una espècie invasora:

a) Espècie AUTÒCTONA

Nom comú:	
Planta o animal:	
Nom científic:	
Ecosistema on viu (mar, riu, llac i embassament, mar):	
Explica les seves adaptacions principals al medi i curiositats que t'hagin sorprès:	

b) Espècie INVASORA

Nom comú:	
Planta o animal:	
Nom científic:	
Ecosistemes envaïts (mar, riu, llac i embassament, mar):	
País de procedència:	
Quins impactes provoca sobre els ecosistemes naturals, l'economia i/o salut humanes?	